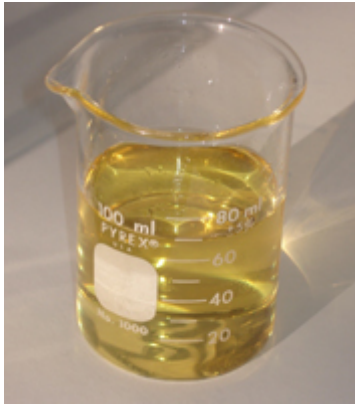

ΕΚΚΛΗΣΗ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ ΓΙΑ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗ ΤΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΒΙΟΚΑΥΣΙΜΩΝ

Μετά από τις αλληπάλληλες προειδοποιήσεις του επιστημονικού κόσμου για τις αρνητικές επιπτώσεις των βιοκαυσίμων και τα ορατά αποτελέσματα σε πολλές περιοχές του πλανήτη από την εκτεταμένη καλλιέργειά τους είναι η σειρά του Περιβαλλοντικού Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών να θέσουν το ζήτημα σε μία νέα βάση διαβούλευσης για την περαιτέρω ή όχι εξάπλωση τους ως μία εναλλακτική πηγή ενέργειας.

Οι επιπτώσεις της καλλιέργειας βιοκαυσίμων:

- στο επίπεδο της αποψίλωσης δασικών εκτάσεων με σκοπό την παραγωγή τους,
- στις συνέπειες που προέρχονται από την εντατική τους καλλιέργεια σε επίπεδο βασικών ειδών διατροφής
- στην επιβολή μονοκαλλιεργειών σε τεράστιες εκτάσεις,
- αλλά και στο ζήτημα της μακροπρόθεσμης αύξησης των ρύπων, συνεργεία όλων των προαναφερθέντων παραγόντων,

έχουν αλλάξει την αρχικώς διαδεδομένη σε παγκόσμιο επίπεδο άποψη ότι τα βιοκαύσιμα αποτελούσαν μία φιλική προς το περιβάλλον εναλλακτική πηγή ενέργειας.

Τα ερωτήματα που προκύπτουν σχετικά με την τελική αύξηση των ρύπων αλλά και με τις πάμπολλες επιπτώσεις στα εδάφη, τη βιοποικιλότητα και το περιβάλλον αναγκάζουν ουσιαστικά τα Ηνωμένα Έθνη να θέσουν –έστω και κομψά- το ζήτημα της παραγωγής βιοκαυσίμων στην έκταση την οποία έχει πάρει σήμερα.

Στην έκθεση του Περιβαλλοντικού Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών γίνεται λόγος για την ανάγκη υιοθέτησης μιας πιο ειδικευμένης διαβούλευσης στο ζήτημα των βιοκαυσίμων. Ο διευθυντής του Προγράμματος Αχίμ Στάινερ αναφέρθηκε εμμέσως και στις συνέπειες των εκτεταμένων καλλιεργειών σε διάφορες χώρες του κόσμου με τις εταιρίες να κατέχουν μία θέση ηγεμονική και επί της ουσίας ανεξέλεγκτη: *«Από τη μία τίθεται το ζήτημα για το ποιες καλλιέργειες πρέπει να αναπτύσσονται και που και από την άλλη, το θέμα των διαφορετικών χωρών και των εταιριών βιοκαυσίμων που προωθούν και χειρίζονται την παραγωγή και τη μετατροπή των φυτών για ενεργειακούς σκοπούς»*[1].

Ο κ. Στάινερ έκανε αναφορά και στο ζήτημα της σχέσης της παραγωγής βιοκαυσίμων με τη διατροφική κρίση κάνοντας λόγο για την παγκόσμια αύξηση του πληθυσμού σε 9 δις έως το 2050. Είναι πια δεδομένο ότι η ανάπτυξη των καλλιεργειών βιοκαυσίμων έπαιξε ρόλο στην τεράστια διατροφική κρίση που ζει ο πλανήτης. Τα βιοκαύσιμα δεν ήταν βέβαια η βασική, αλλά μία από τις αιτίες για την κρίση που δημιουργήθηκε καθώς η αύξηση στη ζήτησή τους και η καθοδηγούμενη από μεγάλες εταιρίες και αρκετές κυβερνήσεις τάση για επέκταση των καλλιεργειών για βιοκαύσιμα, συνέβαλλε αρκετά στην αύξηση της τιμής βασικών προϊόντων διατροφής τα τελευταία χρόνια.

Στην έκθεση γίνεται λόγος για την αμφιβολία για το αν η παραγωγή βιοκαυσίμων συνεισφέρει τελικά στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, κάτι το οποίο ισχύει τελικά μόνο για καλλιέργειες σε μικρές κλίμακες.

Αναφορά γίνεται βέβαια και στην πλέον καταστροφική συνέπεια των βιοκαυσίμων, η αποψίλωση τεράστιων εκτάσεων για την δημιουργία καλλιεργειών (η σχέση καλλιεργήσιμης έκτασης-τελικής παραγωγής είναι εξαιρετικά ασύμφορη), η οποία οδηγεί σε καταστροφή τοπικών οικοσυστημάτων, μείωση της βιοποικιλότητας και φυσικά επιπλέον αύξηση των ρύπων.

Τα βιοκαύσιμα είχαν μέχρι πρόσφατα αποτελέσει ένα είδος «πανάκειας» στο ενεργειακό ζήτημα, καθώς θεωρούταν ότι η εκτεταμένη καλλιέργειά τους θα μπορούσε να επιλύσει το πρόβλημα της ενεργειακής εξάρτησης των δυτικών οικονομιών με τρόπο φιλικό προς το περιβάλλον.

Λίγα χρόνια μετά και με πολλές περιοχές στον κόσμο να νοιώθουν ήδη τις συνέπειες, η τοποθέτηση των Ηνωμένων Εθνών αποκτά ενόψει της Διάσκεψης της Κοπεγχάγης βαρύνουσα σημασία έστω και αν μπορεί εύκολα να κατηγορηθεί ως διπλωματική και μετριοπαθής.

[1] U.N. calls for more sophisticated biofuels debate , Reuters, 16 Οκτωβρίου 2009

19 Οκτωβρίου 2009
Άρης Καπαράκης
Συνεργάτης της ΜΚΟ Σόλων
aris@solon.org.gr